

Akatemiasampo: Akateemiset henkilöt Suomessa 1640-1899 Visio ja sen toteutus

Eero Hyvönen

Semanttisen laskennan tutkimusryhmä (SeCo)
professori, Aalto-yliopisto, tietotekniikan laitos
johtaja, Helsingin yliopisto, HELDIG-keskus

Sisältö

- Akatemiasammon tausta ja tavoite
- Miten Akatemiasampo taottiin?
- Akatemiasammon kaksi osaa
 1. Akatemiasampo–datapalvelu
 2. Akatemiasampo.fi portaali
- Yhteenvedo

Akatemiasampo-tiimi

- Eero Hyvönen (Aalto, HY/HELDIG, vetäjä)
 - Petri Leskinen (Aalto, pääarkkitehti)
 - Esko Ikkala (Aalto)
 - Heikki Rantala (Aalto)
 - Jouni Tuominen (Aalto, HY/HELDIG)
-
- Kiitokset alkuperäisen matrikkelidatan luojille ja julkaisijoille:
 - Yrjö Kotivuori, Kansallisarkisto
 - Veli-Matti Autio (1937-2020), HY/Arkki
 - Juha Hannikainen, HY/Arkki

Akateemiasampo

Akateemiset henkilöt Suomessa 1640-1899

Hankkeen tausta ja tavoite

Cultural Heritage "Sampos" on the Semantic Web 2004-2020 on **person registries**

Defense of Sampo, Ateneum,
A. Gallen-Kallela, 1896

1. **MuseumFinland** – Finnish Museums on the Semantic Web (2004)
2. **CultureSampo** – Finnish Culture on the Semantic Web (2008)
3. **TravelSampo** - Mobile Contextualized Services of Cultural Tourism (2011)
4. **BookSampo** – Finnish Fiction Literature on the Semantic Web (2011) **[2 million users in 2019]**
5. **WW1LOD** – World War I Linked Open Data (2014)
6. **WarSampo** – Finnish World War 2 on the Semantic Web (2015-19) **[742 000 users]**
7. **Norssi Alumni on the Semantic Web** – Historical person registry using LOD (2017)
8. **U.S. Congress Prosopographer** – U.S. Congress Legislators 1789-2018
9. **BiographySampo** - Finnish Biographies on the Semantic Web (2018-20) **[39 000 users]**
10. **NameSampo** – Linked Data Workbench for Toponomastic Research (2019) **[37 000 users]**
11. **WarVictimSampo 1914-1922** – National War History (2019) **[23 000 users]**
12. **Mapping Manuscript Migrations (MMM)** – medieval and Renaissance manuscripts (2020)

<https://seco.cs.aalto.fi/applications/sampo/>

YO-matrikkelit

Henkilö”sammot”

- **1640-** Turun akatemian yo-matrikkeli
- Turun ja matrikkeliä palo **1827**
 - Helsingin yliopiston matrikkeli
- Vilhelm Laguksen matrikkeliteos **1800-luvun lopulla**
- Tietojen täydentäminen **1900-luvulla**
- Nykyiset Ylioppilasmatrikkelit **2005**
 - 1640-1852 (18450 henkilöä)
 - Yrjö Kotivuori
 - 1853-1899 (9500 henkilöä)
 - Veli-Matti Autio

- **WarSampo** – Finnish World War 2 on the Semantic Web (2015-19) **[742 000 users]**
- **Norssi Alumni on the Semantic Web** – Historical person registry using LOD (2017)
- **U.S. Congress Prosopographer** – U.S. Congress Legislators (2018) 1789-2018
- **BiographySampo** - Finnish Biographies on the Semantic Web (2018-20) **[39 000 users]**
- **WarVictimSampo 1914-1922** – National War History (2019) **[23 000 users]**

Akatemiasampo 2021

Portaali ja linkitetyn avoimen datan palvelu

New Sampos Underway 2021-: Towards SampoSampo Network!

- **AcademySampo** (2021)
 - Finnish Academic People in 1640–1899 (2021)
- **LetterSampo** (2021)
 - Republic of Letters 1400-1800 data and more (2021)
- **FindSampo** (2021)
 - Archaeology & Citizen Science of metal detectorists, with Finnish Heritage Agency (2017-2021)
- **LawSampo** (2021)
 - Finnish Legislation and Case Law, with Ministry of Justice of Finland (2019-)
- **ParliamentSampo** (2021-2022)
 - Parliament of Finland data 1907-2020, (2020-2022)
- **HistorySampo** (2022)
 - A time machine of Finland

<https://seco.cs.aalto.fi/applications/sampo/>

Akatemiasampo-hankkeen tavoitteet

- Digitaalisten ihmistieteiden tutkimuksen edistäminen
 - Portaalisovellus
 - Matrikelidatan julkiseminen avoimena datapalveluna
- Helsingin yliopiston historian tutkimuksen edistäminen
 - Lisäarvoa matrikelidatan 10 htv litterointiurakalle!
- Semanttisen laskennan teknologioidan kehittäminen
 - Kieliteknologia, verkostanalyysit ym.
- Linkitetyn avoimen datan infrastruktuurin LODI4DH kehittäminen
 - Ontologiat: historialliset henkilöt, ammatit, organisaatiot, ...
 - Datapalvelut
- **Suon raivaaminen henkilöhistorian ja prosopografian tutkijoille!**

Miten Akatemiasampo taottiin?

Akatemiasammon perusta:

Tietokantamuotoiset Turun akatemian ja Helsingin yliopiston ylioppilasmatriikkelit

1640-1852
1853-1899

Tietoa kaikista tiedossa
olevista akateemisen
koulutuksen Suomessa
saaneista henkilöistä

[YLIOPISTO /](#)

YLIOPPILASMATRIKKELIT 1640 - 1907

Yliopiston keskusarkistossa säilytetään yliopiston historiallisia asiakirjoja yliopiston perustamisesta alkaen. Yksi keskeinen ja paljon tutkimuksessa käytetty asiakirjasarja ovat yliopiston opiskelijaluettelot, joista löytyvät perustiedot kaikista yliopistossa opiskelleista, yliopistoon kirjoittautuneista henkilöistä. Turun akatemian ajan tietoja ei ole säilynyt kattavasti, mutta niistä on koostettu alla löytyvä tietokanta, Ylioppilasmatrikkeli 1640 - 1852. Myös sitä seuraava ylioppilasmatrikelin ajanjakso 1853 - 1899 on toteutettu tietokantamuotoisena. Vuodesta 1900 vuoteen 1907 yltävät matriikkelit ovat pdf-tiedostoja.

1800-luvun opiskelijaluettelot ovat kiintoisia sukututkijoiden lisäksi kohde muunkin kulttuuri- ja sivistyshistorian kannalta: luetteloihin sisältyy ikään kuin mikrohistoriallista tietoa suomalaisen kulttuurin nousun ajoilta, minkä lisäksi useat kansalliset merkkimiehemme ovat luetteloissa mukana.

[↓ Ylioppilasmatrikkeli 1640 - 1852](#)
[↓ Ylioppilasmatrikkeli 1853 - 1899](#)
[↓ Ylioppilasmatrikkeli 1900 - 1902](#)
[↓ Ylioppilasmatrikkeli 1903 - 1904](#)
[↓ Ylioppilasmatrikkeli 1905 - 1907](#)

Ylioppilasmatrikkeli 1640 - 1852

Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852 sisältää yli 18 000 ylioppilaan tiedot. Se korvaa Vilhelm Laguksen 1800-luvun lopulla kokoaman, nyt jo vanhentuneen matrikkeliteoksen. Tarkistettua matrikkeliä varten on tutkittu systemaattisesti yliopiston arkistoinaistia, kirkonkirjoja ja 1900-luvulla julkaistua sukututkimustietoa.

Matrikkeliin on tallennettu merkittävä osa Suomen ja suomalaisen yliopistolaitoksen historiaa. Sähköisestä tietokannasta moni tutkija voi löytää kappaleen oman sukunsa vaiheita.

Matrikkelitietokanta mahdollistaa monenlaiset haut ylioppilaiden tietoihin. Ohjattu haku antaa valita näytettävät ylioppilaat esimerkiksi kotipaikan tai tietyn asiakirjalähteen mukaan. Hakulomakkeen kautta voi etsiä ylioppilaita millä tahansa hakusanalla. Ylioppilaiden tiedot voi myös tallentaa PDF-tiedostoon myöhempiä käyttöä tai tulostamista varten.

Ylioppilasmatrikelin tutkimustyöstä on vastannut FM Yrjö Kotivuori ja matrikelin verkkoversion on toteuttanut FM Tapio Nurminen (Flo Apps Oy).

Ylioppilasmatrikelin kirjoittaja Yrjö Kotivuori pitää tietoja ajan tasalla täydentämällä ja korjaamalla verkkomatrikkeliä säännöllisesti. Matrikkelistä voi antaa palautetta [sähköisellä lomakkeella](#).

[Matrikkeliin](#)

Ylioppilasmatrikkeli 1853 - 1899

Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899 sisältää noin 9 500 ylioppilaan tiedot. Aineiston on koonnut FT Veli-Matti Autio.

Voit selata ylioppilaita joko sukunimen alkukirjaimen tai kirjautumisvuoden mukaan. Hakulomakkeen kautta voi etsiä ylioppilaita millä tahansa hakusanalla.

[Matrikkeliin](#)

Teknisiä haasteita

- Data lähinnä tekstiä ilman metatietoja!
 - Entiteetien ja käsitteiden tunnistus
- Ontologioiden kehittäminen
 - Paikat, ammatit, tapahtumat, jne.
- Tekstien muunnos linkitetyksi dataksi
- Datan rikastaminen
 - Muut aineistot kuten Wikidata
 - Päätely, esim. sukulaissuhteet
- Data-analyttisten välineiden kehittäminen
- Käyttöliittymän kehittäminen
 - Sampo-UI kehyksellä
- Datajulkaisu ja SPARQL-palvelupiste
 - Linked Data Finland <http://ldf.fi>

Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852

[Etusivu](#) > [Henkilötiedot](#)

Sisältö:

Matrikelin etusivu
Esipuhe
Ylioppilaat aikajärjestyksessä
Ohjattu haku
Hakulomake
Muistiin tallennetut tieduheet
Hakuohje
Viittausohje
Viimeisimmät päivitykset
Muut matrikelit:
Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899

Henkilötiedot

2.10.1822 **Johan Ludvig Runeberg** [13687](#). * Pietarsaareissa 5.2.1804. Vht: pietarsaarelainen merikapteeni *Lorentz Ulrik Runeberg* [10660](#) (yo 1791, † 1828) ja *Anna Maria Malm*. Oulun triviaalikoulun oppilas 6.3.1813 (cl. I) – 1814 (avg.). Vaasan triviaalikoulun oppilas 30.1.1815 – 24.7.1822. Pääsykoulustelu 30.9.1822. Ylioppilas Turussa 2.10.1822. Pohjalaisen osakunnan jäsen 5.10.1822 [[1822](#)] *Johannes Ludovicus Runeberg. die 5 Octobris. Natus die V Februarii anno MDCCCIV.* | *Promotus Philos. Doctor anno 1827. Eloquentiæ Docens 1829. Lector Gymnasii Borgoënsis 1837.* | *De stella polari eques 1844. Professor honorarius nominatus 1845. Utgaf "Dikter" 1829. "Elgskyttarne" s.å. Dikter 2'dra h. 1832. "Hanna" 1836. "Nadeschda" 1841. "Dikter" 3:dje h. 1843. "Kung Fjalar" 1844. "Fänrik Ståls Sägner" I 1848. Respondentti 17.6.1826 pro exercitio, pr. *Anders Johan Lagus* [10906](#). Stipendiaattiteesi 6.10.1826, pr. *Anders Johan Lagus* [10906](#). FK 13.6.1827. Respondentti 23.6.1827 pro gradu, pr. *Carl Reinhold Sahlberg* [10919](#). FM 10.7.1827. Preeses 16.6.1830 pro venia docendi. Preeses 16.6.1830 pro venia docendi. Preeses 30.11.1833 pro munere. Vihitty papiksi Porvoon hiippakunnassa 19.12.1838. TT h.c. 28.5.1857 (keis. maj.:n nimittämänä 14.5.1857). — Aleksanterin yliopiston konsistorin amanuenssi 1830–34, virkavapaa 1831 ja 1832–33, kaunopuheisuuden dosentti 1830, ero 1836. Samalla Helsingin yksityislyseon opettaja 1831–36. Sanomalehtimies vuodesta 1832. Porvoon lukion Rooman kirjallisuuden lehtori 1837, Kreikan kirjallisuuden lehtori 1842, ero 1857. Samalla Porvoon yksityisen esilukion opettaja 1837–42. Professorin arvonimi 1844. Halvaantui 1863. Saavuttanut Suomen kansallisuusihtilan aseman. † Porvoossa 6.5.1877.*

Pso: 1831 *Fredrika Charlotta Tengström* († 1879).

Poika: Kuopion lukion lehtori, FMM *Ludvig Michael Runeberg* [17281](#) (yo 1854, † 1902).

Poika: piirilääkäri Helsingissä, LKT *Lorenzo Runeberg* [17282](#) (yo 1854, † 1919).

Poika: kuvanveistäjä, FT *Walter Magnus Runeberg* [17759](#) (yo 1858, † 1920).

Poika: sisätautiopin professori, valtioneuvos, LKT *Johan Wilhelm Runeberg* [17983](#) (yo 1860, † 1918).

Poika: LL *Fredrik Karl Runeberg* [18818](#) (yo 1868, † 1884).

Lanko: kokkolalainen asianajaja, varatuomari, FM *Karl Tengström* [12646](#) (yo 1813, † 1853).

Yksityistod. saaja 16.6.1828: *Roland Konstantin Tillman* [14531](#); *Anders Oskar Roos* [14598](#); *Karl Gustaf Favorin* [14671](#); *Karl August Adrian Hagelstam* [14673](#); *Karl Adolf Antell* [14715](#); *Karl Otto Ramstedt* [14717](#); *Josef Vilhelm Fontell* [14808](#); *Karl Emil af Enehjelm* [14810](#); *Georg Edvard af Enehjelm* [14811](#); *Hans Johan Berg* [14812](#); *Karl Fredrik Durckman* [14853](#); *Oskar Vilhelm Forsman* [14858](#); *Rudolf Israel Holsti* [14937](#); *Karl August Londicer* [14938](#); *Johan August von Essen* [14941](#); *Henrik Schwartzberg* [14947](#); *Bror Niklas Sandman* [14948](#); *Karl Johan Krabbe* [14958](#); *Magnus Arvid Krabbe* [14959](#); *Mauritz Hasselblätt* [14985](#); *Ernst Odert Reuter* [15046](#); *Johan Justus Staudinger* [15052](#); *Zachris Topelius* [15088](#); *Johan Edvard Thodén* [15095](#).

Viittauksia: HYK ms., Pohj. osak. matr. #2001; HYKA, Album 1817–65 s. 78; HYKA TAA Bb, Tutkintoja koskevat luettelot 1796–1828; HYKA TAA Ef, Ylioppilaiden kirjoittautumisasiakirjat v. 1822; KA Ansioluettelokokooma; KA Collanderin kokoelma, Suomen kirkon paimenmuisto #2920. — V. Lagus, Studentmatrikel II (1892–95) s. 644 (CLXXIV); A. Dahl, Kort historik över Uleåborgs pedagogi och dess efterföljare trivialskolan... (1926) #1228, s. 36; O. Wanne, Liber scholae Wasensis 1722–1830. SSJ 18 (1947) #2153; E. Kojonen, Pohjalaisen osakunnan nimikirja V 1809–1827 (1957) #2001. — M. Akiander, Skolverket. BNF 9 (1866) s. 202, 207; A. Bergholm, Sukukirja II (1901) s. 1125 (Runeberg Taulu 12); G. Heinricius, Skildringar från Åbo akademi 1808–1828. SLS 101 (1911) s. 44; H. Södersteen, Bidrag till Johan Ludvig Runebergs ättartal. SSV 2 (1918) s. 1–9; T. Carpelan ja L. Tudeer, Helsingin yliopisto. Opettajat ja virkamiehet vuodesta 1828. II (1925) s. 817; J. Vallinkoski, Turun akatemian väitöskirjat 1642–1828. HYKJ 30 (1962–66) #2133R, 2134R, 3422R; Sursillin suku (täyd. ja toim. E. Kojonen, 1971) #2052; Suomen kirjailijat 1809–1916. SKST 570 (toim. M. Hirvonen, 1993) s. 640; Suomen kansallisbiografia 8 (2006) s. 407.

Päivitetty 15.7.2013.

Lähdeviite

Yrjö Kotivuori, *Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852: Johan Ludvig Runeberg*. Verkkojulkaisu 2005 <<https://ylioppilasmatrikkeli.helsinki.fi/henkilo.php?id=13687>>. Luettu 21.1.2021.

Ks. myös [viittausohje](#).

[Näytä / piilota lisätiedot](#)

Akatemiasampo: osa 1 Datapalvelu tutkimuksessa

Akatemiasammon datapalvelu:

<https://ldf.fi/dataset/yoma>

[Home](#)
[Project](#)
[Datasets](#)
[Search Data](#)
[Schemas](#)
[Services](#)
[Policies](#)
[Documentation](#)
[Validation](#)
[Linked Data Science](#)
[Applications](#)
[Your Data?](#)
[Linked Data School](#)

FAIR

<https://www.go-fair.org/fair-principles/>

AcademySampo – Finnish Academic People 1640-1899

Akatemiasampo

Linked Data Finland

AcademySampo Knowledge Graph includes linked data representing people, places, vocations, student nations, relations, timespans, and separated in different subgraphs. The data covers approx. 28 000 university students, almost 50 000 relatives, 10 000 vocational titles, and 9500 places. In addition to that smaller domain ontologies for representing e.g. student nations and family relations are included.

The two data sources are [Student register 1640–1852](#) and [Student register 1853–1899](#).

To test and demonstrate its usefulness, this Knowledge Graph is in use in the semantic portal [AcademySampo](#), explained in more detail in the [project page](#).

License

[CC BY 4.0](#)

Licensor: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852. Verkkojulkaisu 2005.](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899. Verkkojulkaisu.](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

See possible graph-specific licenses below.

Detailed Dataset Contents

Actors in AcademySampo (URI: <http://ldf.fi/yoma/actors>)

Licensor: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852. Verkkojulkaisu 2005.](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899. Verkkojulkaisu.](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

([Browse data](#) / [View in AcademySampo Online Portal](#))

The people in the AcademySampo database. The data has approx. 28 000 student resources and almost 50 000 relatives.

Datapalvelu mahdollistaa data-analyysit digitaalisissa ihmistieteissä

AcademySampo – Finnish Academic People 1640-1899

[Akatemiasampo](#)

Linked Data Finland

- [Home](#)
- [Project](#)
- [Datasets](#)
- [Search Data](#)
- [Schemas](#)
- [Services](#)
- [Policies](#)
- [Documentation](#)
- [Validation](#)
- [Linked Data Science](#)
- [Applications](#)
- [Your Data?](#)
- [Linked Data School](#)

★★★★★

AcademySampo Knowledge Graph includes linked data representing people, places, vocations, student nations, relations, timespans, and separated in different subgraphs. The data covers approx. 28 000 university students, almost 50 000 relatives, 10 000 vocational titles, and 9500 places. In addition to that smaller domain ontologies for representing e.g. student nations and family relations are included.

The two data sources are [Student register 1640–1852](#) and [Student register 1853–1899](#).

To test and demonstrate its usefulness, this Knowledge Graph is in use in the semantic portal [AcademySampo](#), explained in more detail in the [project page](#).

License

[CC BY 4.0](#)

Licensors: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852](#), [Verkkoujulkaisu 2005](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899](#), [Verkkoujulkaisu](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

See possible graph-specific licenses below.

Detailed Dataset Contents

Actors in AcademySampo (URI: <http://ldf.fi/yoma/actors>)

Licensors: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852](#), [Verkkoujulkaisu 2005](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899](#), [Verkkoujulkaisu](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

([Browse data](#) / [View in AcademySampo Online Portal](#))

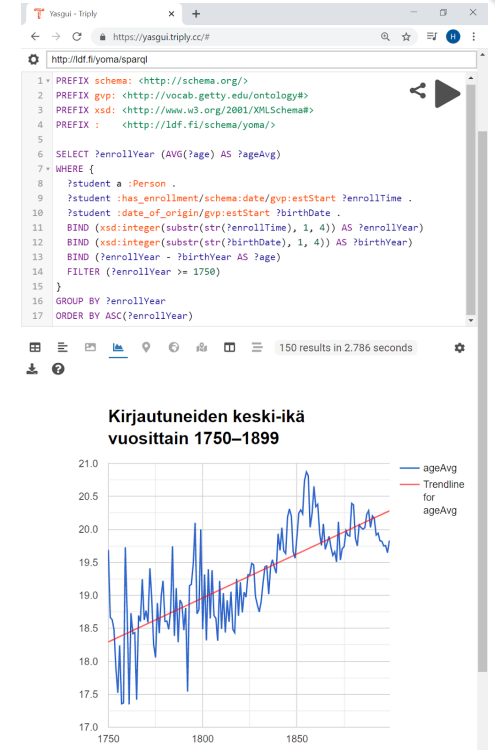
The people in the AcademySampo database. The data has approx. 28 000 student resources and almost 50 000 relatives.

Google Colab / Jupyter

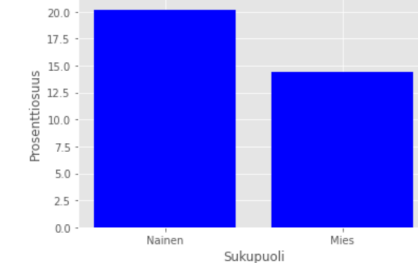

YASGUI


```
plt.bar(x_pos, values, color='blue')
plt.xlabel("Sukupuoli")
plt.ylabel("Prosenttiosuus")
plt.title("Prosenttiosuus kirjautuneista 1889-1899, joilla isä yo-matrikkelissa")
plt.xticks(x_pos, x)
plt.show()
```

Prosenttiosuus kirjautuneista 1889-1899, joilla isä yo-matrikkelissa

Akatemiasampo: osa 2
Akatemiasampo.fi-portaali

Datapalvelu mahdollistaa valmiit sovellukset - käyttäjän ohjelmointiosaamista ei tarvita

AcademySampo – Finnish Academic People 1640-1899

Akatemiasampo

Linked Data Finland

- [Home](#)
- [Project](#)
- [Datasets](#)
- [Search Data](#)
- [Schemas](#)
- [Services](#)
- [Policies](#)
- [Documentation](#)
- [Validation](#)
- [Linked Data Science](#)
- [Applications](#)
- [Your Data?](#)
- [Linked Data School](#)

★★★★★

AcademySampo Knowledge Graph includes linked data representing people, places, vocations, student nations, relations, timespans, and separated in different subgraphs. The data covers approx. 28 000 university students, almost 50 000 relatives, 10 000 vocational titles, and 9500 places. In addition to that smaller domain ontologies for representing e.g. student nations and family relations are included.

The two data sources are [Student register 1640–1852](#) and [Student register 1853–1899](#).

To test and demonstrate its usefulness, this Knowledge Graph is in use in the semantic portal [AcademySampo](#), explained in more detail in the [project page](#).

License

[CC BY 4.0](#)

Licensors: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852](#), [Verkkojulkaisu 2005](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899](#), [Verkkojulkaisu](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

See possible graph-specific licenses below.

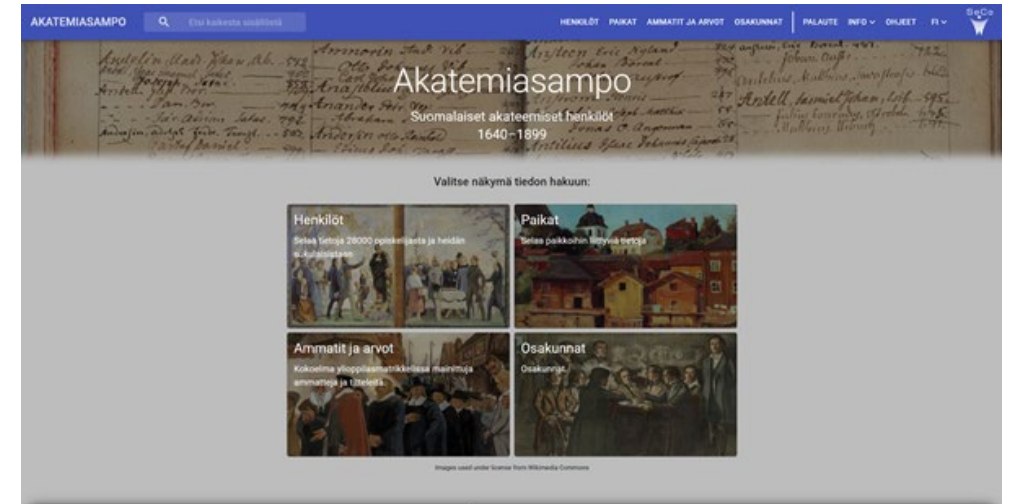
Detailed Dataset Contents

Actors in AcademySampo (URI: <http://ldf.fi/yoma/actors>)

Licensors: [Yrjö Kotivuori: Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852](#), [Verkkojulkaisu 2005](#), [Veli-Matti Autio: Ylioppilasmatrikkeli 1853–1899](#), [Verkkojulkaisu](#), [Semanttisen laskennan tutkimusryhmä \(SeCo\)](#)

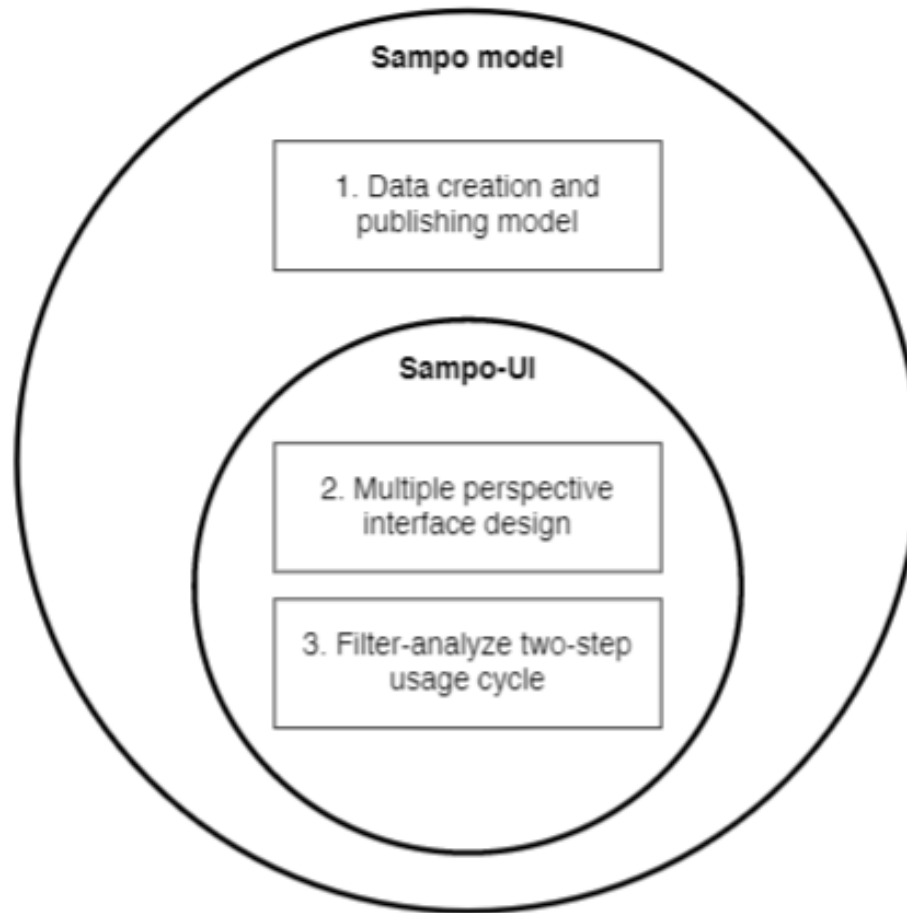
([Browse data](#) / [View in AcademySampo Online Portal](#))

The people in the AcademySampo database. The data has approx. 28 000 student resources and almost 50 000 relatives.

Sinun sovelluksesi?

"Sampo" Model & Sampo-UI Framework

**FAIR principles
in use**

Data should be:

Findable
Accessible
Interoperable
Re-usable

Fig. 1. Sampo model and Sampo-UI framework

(Hyvönen, 2020; Ikkala et al., 2021)

Neljä sovellusnäköymää

<https://akatemiasampo.fi>

AKATEMIASAMPO

Etä hausta sivustolta

HENKILÖT PAIKAT AMMATIT JA ARVOT OSAKUNNAT

PALAUTE INFO OAJEET FI

AKATEMIASAMPO

Suomalaiset akateemiset henkilöt
1640-1899

Valitse näköymä tiedon hakuun:

Henkilöt
Selaa tietoja 26000 opettajasta ja heidän
a. koulusta

Paikat
Selaa paikkoihin liittyviä tietoja

Ammatit ja arvot
Kokoolma yleissivistyksellisiä mainintoja
ammattien ja tieteiden

Osakunnat
Osakunnat

Images used under license from Wikimedia Commons

AKATEMIASAMPO

Henkilöt

Tulokset: 27978 henkilöä

Rajot:

Nimi

Syntymän tai kasteen aika

Syntymä- tai kastepaikka

Kirjautumisen aika

Kuoleman tai hautauksen ajankohta

Kuoleman tai hautauksen paikka

Ammatti tai arvo

Osautus

Henkilöryhmä

Organisaatio

Osakunta

Ulkoinen tietokanta

Matriikki

Kirjallinen lähde

AKATEMIASAMPO

Henkilöt

Tulokset: 27978 henkilöä

Rajot:

Nimi

Syntymän tai kasteen aika

Syntymä- tai kastepaikka

Kirjautumisen aika

Kuoleman tai hautauksen ajankohta

Kuoleman tai hautauksen paikka

Sukupuoli

Ammatti tai arvo

Henkilöryhmä

Organisaatio

Kirjallisuusviite

Map of Europe with colored markers

search, browse, analyze, visualize, discover...

ACADEMYSAMPO

People

Name

Time of Birth or Baptism

Place of Birth or Baptism

Time of Enrollment

Time of Death or Burial

Place of Death or Burial

Gender

Vocation

Category

Organization

Student Nation

Search

Map of Europe with migration lines

Network graph

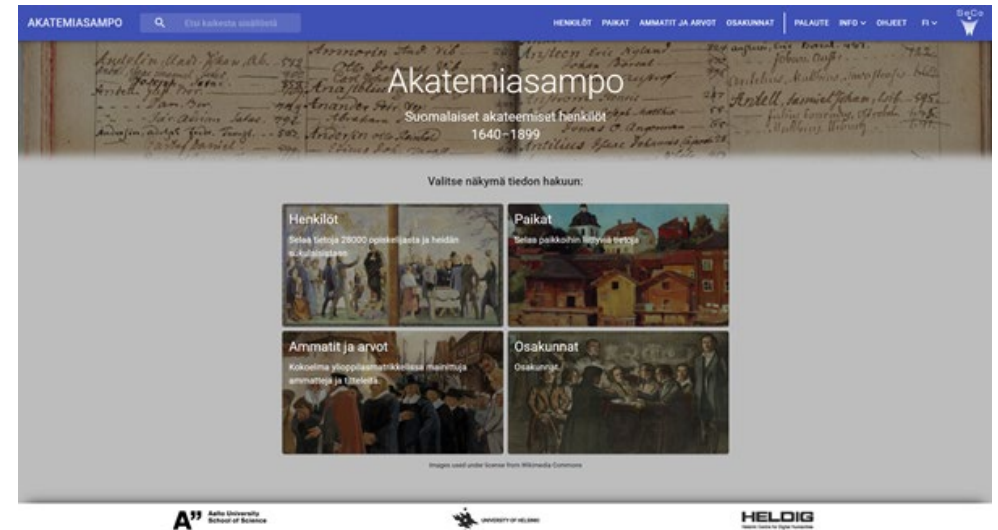
Legend: Arc colouring, Place of birth, Place of death

Akatemiasampo.fi

- mihin voin käyttää sitä?

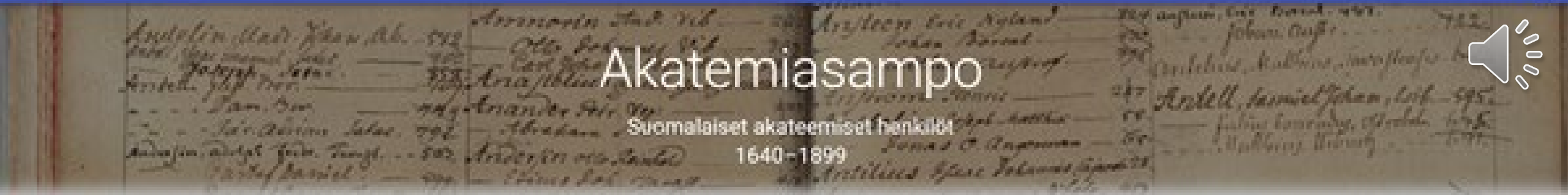
- **Biografinen tutkimus**
 - yksittäiset henkilöt
- **Prosopografinen tutkimus**
 - Henkilöryhmien analyysi

”Ketkä lähtivät Lapista/suvusta/kylästä
ensimmäisenä yliopistoon?”
(Email Eero Hyvöselle 4.2.2021)

Lapin Kanssa

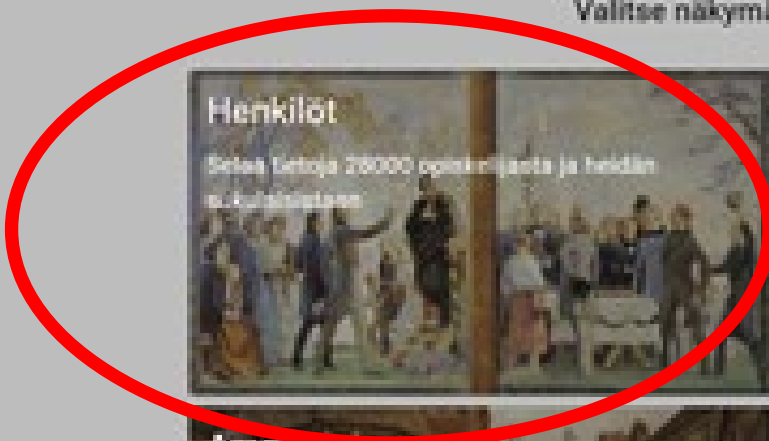

Akatemiasampo

Suomalaiset akateemiset henkilöt
1640-1899

Valitse näkymä tiedon hakuun:

1. klikkaus

Henkilöt

Selaa tietoja 28000 opettajasta ja heidän sukulaisistaan

Paikat

Selaa paikkoihin liittyviä tietoja

Ammatit ja arvyt

Kokoelma ylioppilasmatrikkeliä ja mainintoja ammattiteitoja ja titeleistä

Osakunnat

Osakunnat

Images used under license from Wikimedia Commons

Henkilöt

Tulokset: 257 henkilöä

Aktiiviset suodattimet: POISTA KAIKKI

Syntymä- tai kastepaikka: Lappi

Rajoita:

Nimi

Syntymän tai kasteen aika

- Syntymä- tai kastepaikka
- Etelä-Pohjanmaa [374]
 - Häme [862]
 - Kainuu [182]
 - Kanta-Häme [811]
 - Keski-Pohjanmaa [341]
 - Keski-Suomi [483]
 - Kymenlaakso [432]
 - Lappi [257]
 - Päijät-Häme [481]
 - Pirkanmaa [1504]
 - Pohjanmaa [1573]

Kirjautumisen aika

Kuoleman tai hautauksen ajankohta

TAULUKKO | AIKAJANA | MUUTTOLIIKE | KARTTA | VERKOSTO | SPARQL-KYSELY

Riviä sivulla 1-20 of 257

3. klikkaus

Nimi	kuva	Kirjautumisen aika	Matrikkeli	Sukupuoli	Syntymän tai kasteen aika	Syntymä- tai kastepaikka	Kuoleman tai hautauksen ajankohta	Kuoleman tai hautauksen paikka
Pfaler, Albert Ferdinand (1857-1885)		3.6.1876	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	27.11.1857	Muonio	15.2.1885	Tornio
Cronen, Johan Arthur (1866-1946)		11.6.1884	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	10.6.1866	Turtola	29.6.1946	Pietarsaari
Levón, Edvard Eliel (1854-1940)		8.6.1872	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	6.5.1854	Ylitornio	28.3.1940	Kuortane
Gebhard, Hannes (-1933)		14.6.1882	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	8.4.1864	Kemijärvi	23.2.1933	Helsinki

2. klikkaus

TAULUKKO		AIKAJANA	MUUTTOLIIKE	KARTTA	VERKOSTO	SPARQL-KYSELY				
Nimi	kuva	Kirjautumisen aika	Matrikkeli	Sukupuoli	Syntymän tai kasteen aika	Syntymä- tai kastepaikka	Kuoleman tai hautauksen ajankohta	Kuoleman tai hautauksen paikka		
▼ Elingius, Kristian (1651-1717)		1670/71	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	1651	Tornio	1717	Jukkasjärvi		
▼ Steenstrand, Johan (1660-1735)		kl. 1681	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	1660	Tornio	28.5.1735	li		
▼ Fellman, Esaias (1675-1736)		sl. 1694	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	1675	Kemijärvi	11.5.1736	Kemijärvi		
▼ Grape, Isak (1692-1732)		Yo Uppsalassa 14.10.1710	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	26.6.1692	Ylitornio	30.5.1732	Överkalix		
Brunlöf, Anders (1694-)		1712/13	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	1694	Lappi	11.12.1748	Kalanti		
▼ Remahl, Johan (1699-1745)		Yo Uppsalassa 8.2.1718	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852	Mies	13.5.1699	Kemi	1745	Kemi		

4. klikkaus

Akatemiasammon mielestä nämä lappilaiset herrat lähtivät ensimmäisenä yliopistoon!
(Koneen tulokset on kuitenkin hyvä aina tarkistaa lähiluvulla.)

Henkilö

Elingius, Kristian (1651-1717)

TAULUKKO	PERHESUHTEET	AKATEEMISET SUHTEET	YHTEYDET	SUHTEET	SPARQL-KYSELY
Nimi	Elingius, Kristian (1651-1717)				
kuva					
Kirjautumisen aika	1670/71				
Vaihtoehtoisia nimiä	Elingius, Christianus...				
Matriikkeliteksti	<p>1670/71 Kristian Elingius <i>Christianus Georgii, Angermannus</i> p2098. * Torniossa noin 1651. Vht: Härnösandin lukion lehtori, FM <i>Georg Elingius</i> p382 (yo (1644), † 1677) ja <i>Susanna Kristiansdotter Stöök</i>. Härnösandin triviaalikoulun oppilas 1666. Härnösandin lukion oppilas 1667/68. Ylioppilas Turussa 1670/71 <i>Elingius Christ. Angerm</i> _ 103. Respondentti 3.5.1673, pr. <i>Petter Bång</i> pU182. — Luulajan koulumestari 1673. Luulajan maaseurak. komministeri 1679. Jukkasjärven kirkkoherra 1691. † Jukkasjärvellä 1717.</p> <p>Pso: <i>Sofia Wannaeus</i>.</p>				
Luettelo sukulaisista	<p>Lanko(?): Oriveden kappalainen <i>Johan Wanaeus</i> p1822 (yo 1665/66, † 1718).</p> <p>Vävy: Kemijärven kappalainen <i>Esaias Fellman</i> p4051 (yo 1694, † 1736).</p>				
Viitteet	<p>HYK ms., Index s. 51a. — V. Lagus, Studentmatrikel I (1889-91) s. 132 (XXXI); Consistorii academici Aboensis protokoll IV 1671-1679 (utg. T. Carpelan, 1912) s. 5 (Christiernus Georgii Elingius); Härnösands gymnasimatrikel 1650-1800 (utg. G. Bucht, 1926) s. 15. — L. Bygdén, Hernösands stifts herdaminne II (1923) s. 46; J. Vallinkoski, Turun akatemian väitöskirjat 1642-1828. HYKJ 30 (1962-66) #721R; Suomen kansallisbibliografia 1488-1700. SKST 642 (toim. T. Laine ja R. Nyqvist, 1996) #762R; Anbytarforum, Wannaea eller Wanaeus. http://aforum.genealogi.se/discuss/messages/241/6796.html?1088448177 (Luettu 4.2.2008).</p>				
Matriikkeli	Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852				
Sukupuoli	Mies				
Syntymän tai kasteen aika	1651				
Syntymä- tai kastepaikka	Tornio				
Kuoleman tai hautauksen ajankohta	1717				
Kuoleman tai hautauksen paikka	Jukkasjärvi				
Ammatti tai arvo	Jukkasjärven kirkkoherra ...				
Toiminnan paikka	Härnösand ...				
Osakunta	-				
Henkilöryhmä	Härnösandin hiippakunta ...				
Organisaatio	-				
Sukulaiset ylioppilasmatrikelissa	Lanko: <i>Wanaeus, Johan</i> ...				
Muut sukulaiset	Vaimo: <i>Wannaenus, Sofia</i> ...				
Akateemiset suhteet	<i>Bång, Petter</i> (1633-1696) (Respondentti 3.5.1673, pr. <i>Petter Bång</i>)				
Samanlaisia henkilöitä	<i>Stecksenius, Johan</i> (1679-1743); [Luulajan koulumestari; Härnösandin hiippakunta; Härnösandin lukion oppilaat; Luulaja; Örnäset] ...				
Kirjallisuusviitteet	<i>Consistorii academici Aboensis protokoll IV 1671–1679</i> (utg. T. Carpelan, 1912) ...				
Ulkoiset linkit	Ylioppilasmatrikkeli 1640				
Viite matrikkeliin	Yrjö Kotivuori, <i>Ylioppilasmatrikkeli 1640–1852: Kristian Elingius</i> . Verkkojulkaisu 2005 < https://ylioppilasmatrikkeli.helsinki.fi/henkilo.php?id=2098 >. Luettu 4.2.2021.				
Tunniste	http://ldf.fi/yoma/people/p2098				

Torniossa syntynyt Jukkasjärven kirkkoherra
Kristian Elingius (1651-1717) ehti
ensimmäisenä yliopistoon!

Henkilöt ⓘ

Tulokset: 257 henkilöä

Aktiiviset suodattimet: POISTA KAIKKI

Syntymä- tai kastepaikka: Lappi

Rajoita:

Nimi ⓘ

Syntymän tai kasteen aika ⓘ

Syntymä- tai kastepaikka ⓘ

Etsi...

- Etelä-Pohjanmaa [374]
- Häme [862]
- Kainuu [182]
- Kanta-Häme [811]
- Keski-Pohjanmaa [341]
- Keski-Suomi [483]
- Kymenlaakso [432]
- Lappi [257]
- Päijät-Häme [481]
- Pirkanmaa [1504]
- Pohjanmaa [1573]

Kirjautumisen aika ⓘ

Kuoleman tai hautauksen ajankohta ⓘ

3. klikkaus

Nimi ⓘ	kuva ↑ ⓘ	Kirjautumisen aika ⓘ	Matrikkeli ⓘ	Sukupuoli ⓘ	Syntymä- tai kastepaikka ⓘ	Kuoleman tai hautauksen ajankohta ⓘ	Kuoleman tai hautauksen paikka ⓘ
Pfeiffer, Albert Ferdinand (1857-1935)		3.6.1876	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	Lappi	15.2.1885	Tornio
Castrén, Johan Arthur (1866-1946)		11.6.1884	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	Turtola	29.6.1946	Pietarsaari
Levón, Edvard Eliel (1854-1940)		8.6.1872	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	Ylitornio	28.3.1940	Kuortane
Gebhard, Hannes (-1933)		14.6.1882	Ylioppilasmatrikkeli 1853-1899	Mies	Kemijärvi	23.2.1933	Helsinki

Lappilaisten muuttoliike yleisemmin?

2. klikkaus

Henkilöt ⓘ

Tulokset: 257 henkilöä

Aktiiviset suodattimet:

POISTA KAIKKI

Syntymä- tai kastepaikka: Lappi

Rajoita:

Nimi ⓘ

Syntymän tai kasteen aika ⓘ

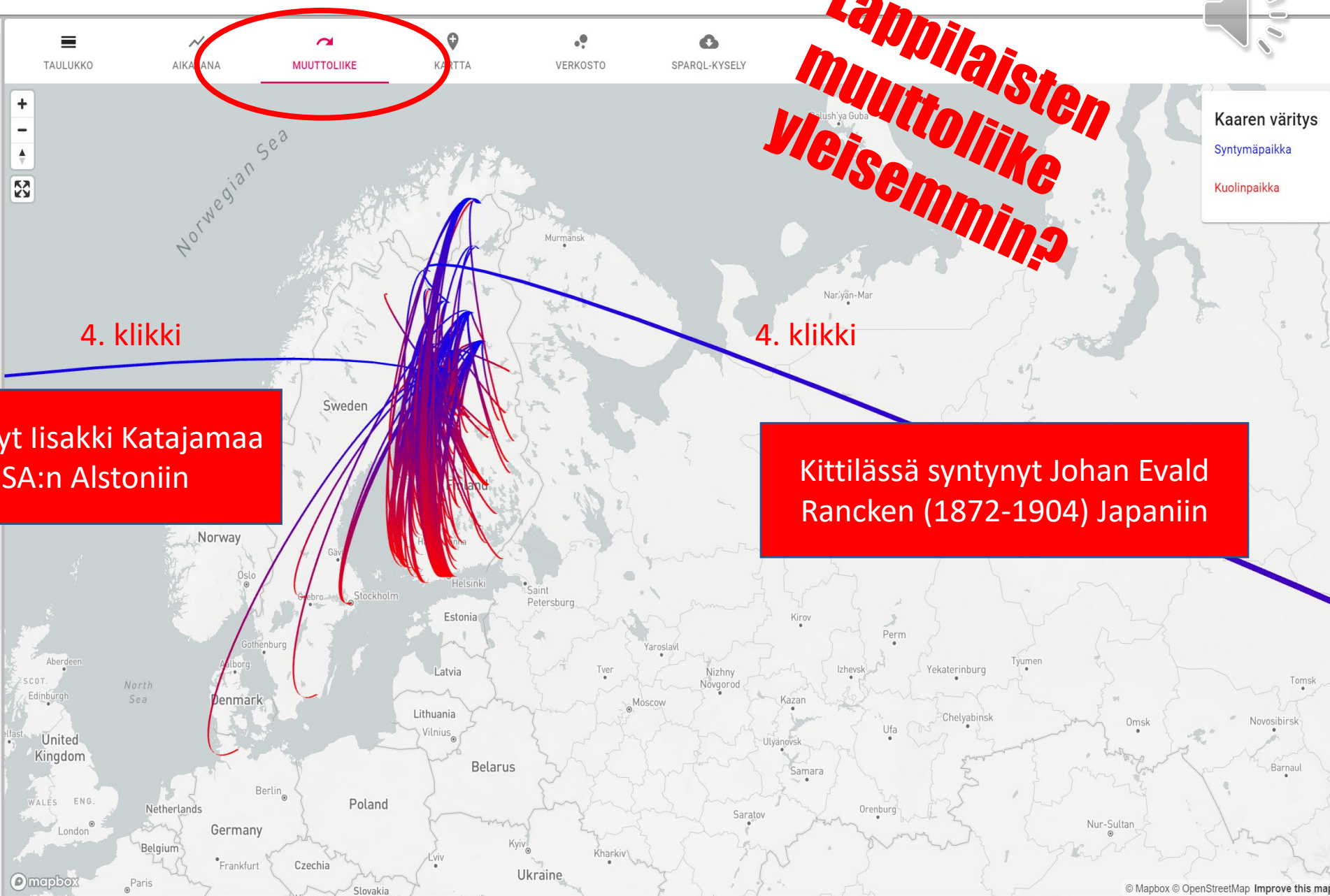
Syntymä- tai kastepaikka

Etsi...

- Etelä-Pohjanmaa
- Häme [862]
- Kainuu [182]
- Kanta-Häme [811]
- Keski-Pohjanmaa [341]
- Keski-Suomi [483]
- Kymenlaakso [432]
- Lappi [257]
- Päijät-Häme [481]
- Pirkanmaa [1504]
- Pohjanmaa [1573]

Kirjautumisen aika ⓘ

Kuoleman tai hautauksen ajankohta ⓘ

Yhteenveto

A. EDEL FELT PINXIT MCMIV
J. GERHARD RESTITUIT MCMXXI

Why Linked (Open) Data?

- Enriching everybody's data collaboratively from separate silos
 - Everybody wins by collaboration!
- Creating **F**indable, **A**ccessible, **I**nteroperable, **R**e-usable data
 - The value of data increases!
- Creating more intelligent applications for the public, curators, and researchers
 - The machine “understands” linked data!

FAIR

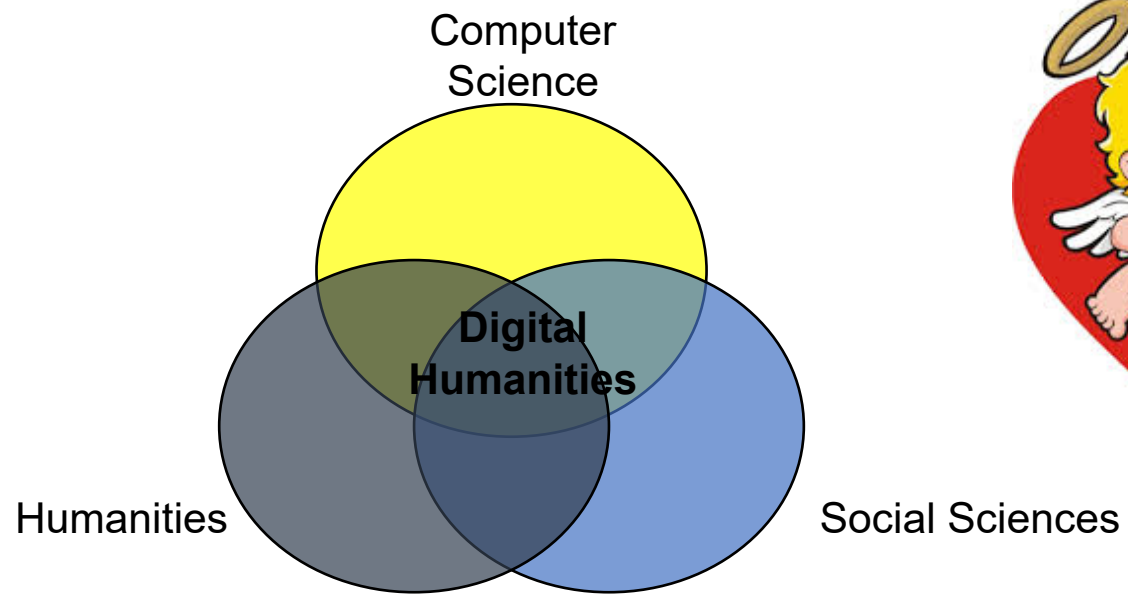

<https://www.go-fair.org/fair-principles/>

Digitaaliset ihmistieteet + Linkitetty avoin data =

But the Lunch is not Free

- More collaboration is needed -> complicates work
- Integration of semantic portals with legacy systems
- Automatic annotation and linking lowers data quality
 - But manual annotations are costly and do not scale up
- More data literacy needed!

Source criticism and understanding limitations of data needed!

- Distant reading <-> close reading loop needed

Lisätietoa ja tieteelliset julkaisut projektin kotisivuilla:

<https://seco.cs.aalto.fi/projects/yo-matrikkelit/>

Semantic Computing Research Group (SeCo)

Making computers and the web more intelligent and interoperable!

- » [print this page!](#)
- » [Follow us on Twitter](#)
- » [Be our friend on Facebook](#)

HOME PAGE

MISSION

NEWS

PROJECTS

EVENTS

PEOPLE

PARTNERS

CAREERS

TEACHING

CONTACT

PUBLICATIONS

APPLICATIONS

ONTOLOGIES

LINKED DATA

INFRA FOR DH

SERVICES

TOOLS

SOFTWARE

DOWNLOAD

Wikipedia: [Semantic web suomeksi](#)

Google this site

Search!

Akatemiasampo

Akateemiset henkilöt Suomessa 1640-1899

In English

Projektin tausta

Helsingin yliopiston keskusarkiston alkuperäisaineistoista digitoituiden Ylioppilasmatrikkelit 1640-1899 sisältävät yksityiskohtaista tietoa yli 28 000 historiallisesta suomalaisesta, kaikista tiedossa olevista tuona aikana Suomessa akateemisen koulutuksen saaneista henkilöistä, sillä muita yliopistoja ei Suomessa tuolloin ollut. Aineisto kattaa keskeisen osan Suomen ja suomalaisen yliopistolaitoksen historiaa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran, Suomen Historiallisen Seuran ja muiden tieteellisten seurojen yhteistyönä on puolestaan luotu Kansallisbiografia ja muita biografiakokoelmia, yhteensä 13 144 pienoiselämäkertaa 977 elämäkerturin voimin. Aineisto on ollut saatavilla suurteossarjana ja biografiat on nyttemmin julkaistu myös verkkopalveluna ja semanttisena portaalina [Biografiasampo](#). Akatemiasampo soveltaa ja kehittää edelleen Biografiasamossa ja muissa Sampo-portaaleissa luotua semanttisen laskennan teknologiaa digitaalisissa ihmistieteissä uudella, historiallisiin akateemisiin henkilöihin liittyvällä aineistolla.

Akatemiasammon pääaineistona oleva alkuperäinen ylioppilasmatrikkeliaineisto on translitteroitu ja digitoitu käsityönä tietokannaksi laajassa hankkeessa ja siihen on lisätty samalla runsaasti tietoa ylioppilaiden myöhemmistä elämäntilanteista. Kyseessä on ollut n. 10 henkilötyövuoden urakka, jonka vetäjinä ovat olleet Yrjö Kotivuori Kansallisarkistosta ja Veli-Matti Autio Helsingin yliopiston arkistosta. Tietokannan aineisto on ollut haettavissa ja luettavissa Helsingin yliopiston keskusarkiston toimesta [verkossa](#) vuodesta 2005, mutta se ei ole ollut käytettävissä avoimena datana digitaalisten ihmistieteiden tutkimuksia varten eikä aineistojen tutkimiseen ole ollut tarjolla kehittyneitä haku-, selailu- ja data-analyysin työkaluja.

Latest News

[In/Tangible European Heritage: New EU project starting in SeCo](#)

The idea of the new 3-year project is to study how intangible cultural...

6.8.2020 8:57 by eahyvone

[New SeCo papers accepted for ESWC 2020](#)

Five SeCo papers will be presented at the Extended Semantic Web...

23.4.2020 8:02 by eahyvone

[New Sampo portal released: MMM ? Mapping Manuscript Migrations](#)

On Jan 30th, 2020, at the Digging into Data conference in Alexandria,...

31.1.2020 12:08 by eahyvone

Latest Publications

Eero Hyvönen, Petri Leskinen, Heikki Rantala, Esko Ikkala and Jouni Tuominen:

[Akatemiasammon käyttö henkilöiden ja henkilöryhmien historiallisessa tutkimuksessa \(Using AcademySampo for Biographical and Prosopographical Research\)](#)

Petri Leskinen and Eero Hyvönen: [Reconciling and Using Historical Person Registers as Linked Open Data in the AcademySampo Knowledge Graph](#)

Esko Ikkala, Eero Hyvönen, Heikki Rantala and Mikko Koho: [Sampo-UI: A Full Stack JavaScript Framework for Developing Semantic Portal User Interfaces](#)

Eero Hyvönen, Heikki Rantala, Esko Ikkala, Mikko Koho, Jouni Tuominen, Babakzadeh Anaf, Sanna...

Akatemiasammon tarkempi esittely suomeksi:

<https://seco.cs.aalto.fi/publications/2021/hyvonen-et-al-akatemiasampo-2021.pdf>

Akatemiasammon käyttö henkilöiden ja henkilöryhmien historiallisessa tutkimuksessa

Eero Hyvönen, Petri Leskinen, Heikki Rantala, Esko Ikkala ja Jouni Tuominen

Semanttisen laskennan tutkimusryhmä (SeCo)

<http://seco.cs.aalto.fi>

Aalto-yliopisto, tietotekniikan laitos ja

Helsingin yliopisto, Digitaalisten ihmistieteiden keskus (HELDIG)

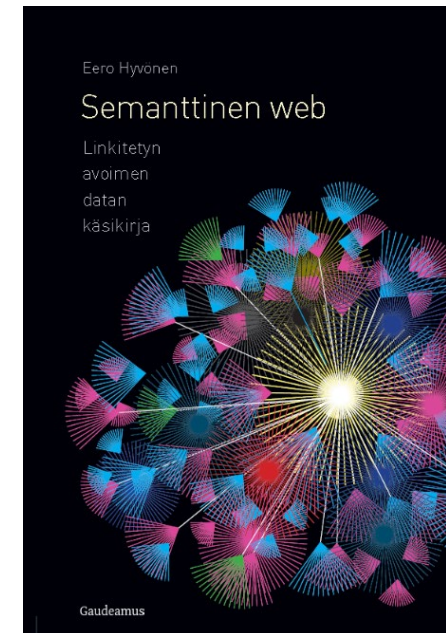
24.1.2021

Akatemiasampo - akateemiset henkilöt Suomessa 1640-1899 on verkossa oleva avoimesti käytettävissä oleva portaali¹ (Leskinen ja Hyvönen, 2020, 2021) ja linkitetyn avoimen datan (Linked Open Data) palvelu. Akatemiasampo on tarkoitettu sekä tutkijoiden että kansalaisten käytettäväksi henkilöhistoriaan liittyvissä tutkimuksissa ja selvityksissä. Artikkelissa luodaan katsaus siihen, miten Akatemiasampo.fi-portaalia voidaan hyödyntää tutkimuksissa ja selvityksissä loppukäyttäjän näkökulmasta. Tähän on nyt tarjolla aivan uusia mahdollisuuksia järjestelmään sisältyvillä digitaalisten ihmistieteiden työkaluilla, ja Akatemiasampo sisältää rikkaasti linkitettyä avointa dataa kaikista akateemisen koulutuksen Suomessa saaneista henkilöistä 1640-1899 rajapintojen kautta hyödynnettäväksi. Akateemista historian tutkimusta tässä artikkelissa ei kuitenkaan esitetä.

1. Akatemiasampo.fi-portaali ja datapalvelu

Akatemiasampo kuuluu Aalto-yliopiston ja Helsingin yliopiston (HELDIG) Semanttisen laskennan tutkimusryhmässä (SeCo) kehitettyyn Sampo-sarjaan² ja digitaalisten ihmistieteiden linkitetyn avoimen datan infrastruktuuriin Suomessa (LODI4DH)³ (Hyvönen, 2020c), joka on osa Suomen Akatemian tiekartalla olevaa digitaalisten ihmistieteiden tietoinfrastruktuuria⁴. Sampo-järjestelmät perustuvat semanttisen webin teknologioihin ja linkitettyyn avoimeen dataa (Hyvönen, 2018).

Oppikirja semanttisesta webistä

<https://www.gaudeamus.fi/semanttinen-web/>

Kiitos mielenkiinnosta!

